

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

Затверджено на засіданні кафедри,
 протокол № 3 від «30» вересня 2020 р.

СИЛАБУС

I. Опис навчальної дисципліни «Творчий феномен Лесі Українки»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	12 Інформаційні технології Спеціальність: 125 Кібербезпека	Нормативна / Вибіркова
		Рік навчання 1
		Семестр 1
Кількість годин кредитів 60/2		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 0 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 4 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Данилюк-Терещук Тетяна Ярославівна

Науковий ступінь кандидат філологічних наук

Вчене звання –

Посада старший викладач

Контактна інформація тел.: 0955382477; ел. пошта: danyluktanya@ukr.net

Дні занять понеділок.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Леся Українка (1871–1913) – знакова постать у національній історії. Її життя і творчість припали на складний період становлення модерної української ідентичності. Тоді дієвим шляхом здобуття омріяної індивідуальної та загальнонаціональної свободи бачилася культура і, найперше література. У своїх оглядах європейського письменства Лариса Косач підкреслювала саме таке розуміння сили та призначення художнього слова. Але необхідний крок до вселюдського визнання митця – його розуміння і належна оцінка співвітчизниками. У цьому сенсі обов'язок українців перед своєю найбільшою письменницею бачиться все ще далеко не виконаним. Найперше зобов'язання перед Лесею Українкою – представити її життєтворчість у широких контекстах (історичному, суспільно-політичному, культурологічному, філософському, психологічному).

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Творчий феномен Лесі Українки» є: висвітлення головних етапів життєвої та творчої біографії письменниці; представлення культурної династії Драгоманових-Косачів у європейському просторі; увиразнення громадсько-політичного та літературно-мистецьке оточення (з урахуванням нових наукових і архівних матеріалів), а також естетичний та суспільно-історичний контексти творчості.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу – представити життєтворчість Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах; через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки (людини, мислительки, громадської діячки) спонукати студентів до саморозвитку й успішної самореалізації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- простежити становлення естетичних, культурно-мистецьких, громадсько-політичних поглядів Лесі Українки в контексті епохи.
- з'ясувати мотиваційну роль родини Драгоманових-Косачів у формуванні естетичних поглядів письменниці.
- проаналізувати творчі взаємини Лесі Українки із сучасниками;
- осмислити особистісний і творчий феномен письменниці на матеріалі її художніх текстів, епістолярію, критично-публіцистичної спадщини та мемуаристики про неї;
- спонукати до критичного мислення, уміння узагальнювати й синтезувати факти з творчої біографії Лесі Українки і подій національного та інтернаціонального масштабів.
- актуалізувати важливість творчої спадщини письменниці на сучасному етапі розбудови української нації та держави.

Результати навчання (компетентності).

Мета й завдання вивчення курсу реалізується через формування таких компетентностей:

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння національних світоглядних установок;
- учитися і оволодівати сучасними знаннями, розуміти значення культури як форми людського існування;
- орієнтуватися в нових підходах і оцінках творчості Лесі Українки, аналізувати та синтезувати матеріал про основні етапи життєвого і творчого шляху Лесі Українки та родини Драгоманових-Косачів;
- через осягання доробку знакових постатей національної культури, науки формувати позитивний імідж України та міжкультурний діалог;
- уміння здійснювати пошукову роботу, обробку та аналіз інформації з різних джерел, представляти отримані знання у вигляді проєктів, презентацій, актуалізуючи для цього індивідуально-творче мислення.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю Залік у формі комп'ютерного тестування
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лариси Петрівни Косач-Квітки – Лесі Українки	60	18		38	4	
Тема 1. Родинна ідентичність та сімейне оточення. Драгоманови-	7	2		4	1	

Косачі в інтелектуальному житті України.						
Тема 2. Творчий феномен Лесі Українки в культурному житті кінця XIX – початку XX ст.	8	2		5	1	
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі письменниці та родини Косачів.	6	2		4		
Тема 4. Леся Українка в колі сучасників.	7	2		5		
Тема 5. Європейський контекст творчості письменниці.	7	2		5		
Разом за модулем 1	35	10		23	2	
Змістовий модуль 2. Леся Українка в контексті епохи.						
Тема 6. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки.	6	2		4		
Тема 7. Новаторство драматургії Лесі Українки.	6	2		4	1	
Тема 8. Мистецький тревелог Лесі Українки і карта її життєвих подорожей.	7	2		4	1	
Тема 9. Леся Українка і сучасність.	6	2		4		
Разом за модулем 2	25	8		16	2	
Види підсумкових робіт						
ІНДЗ						
Інше						
Всього годин / Балів	60	18		38	4	

6. Завдання для самостійного опрацювання.

	Тема	Кількість годин 38
1	1. Ознайомитися з працею О. Косач-Кривинюк «Леся Українка. Хронологія життя і творчості». Луцьк, 2010.	4
2	1. Ознайомитися з працею Денисюка І., Скрипки Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів, 1999. 2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір).	5
3	1. Ознайомитися з книгами: Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Київ – Нью-Йорк, 2016. 2. Прочитати художні тексти: збірка «Думи і мрії» Лесі Українки, збірка «Відгуки» (на вибір).	4
4	1. Ознайомитися з дослідженнями: Т. Скрипки: Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 1. Нью-Йорк– Київ, 2005; Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк–Київ, 2015. 2. Ознайомлення з фольклорними записами Лесі Українки і Климента Квітки (на вибір)	5
5	1. Прочитати дослідження О. Забужко “Notre dame d’Ukraine: Українка в конфлікті міфології”. Київ, 2007. (на вибір). 2. Прочитати драматичну поему «Одержима» Лесі Українки	5
6	Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки	4
7	Прочитати оповідання: «Приязнь (З життя волинського Полісся)», «Школа», «Одинак» Лесі Українки	4

8	Ознайомитися з книгою Мірошніченко Л. «Леся Українка. Життя і тексти», Київ, 2011. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки	4
9	Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки https://uploads.knightlab.com/storymapjs/f6c33167569b1f5a7f86b7bc4e9e9c78/podorozhi-lesi-ukrayinki/draft.html?fbclid=Iw Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін.	4
	Всього годин	38

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента.

Відвідування лекцій можливе на вибірковій основі (наприклад, за програмою вільного відвідування). Підготовка есеїв – на добровільній основі

Політика щодо академічної доброчесності.

Роботи студентів повинні презентувати їхні власні оригінальні дослідження чи міркування. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є прикладом академічної недоброчесності.

Основні параметри академічної доброчесності включають такі позиції: висловлення власних міркувань із певних питань із покликанням на легітимні академічні джерела (статті в наукових часописах, які мають друковані версії, та затверджені відповідними інституціями); оригінальне та самостійне виконання запропонованих завдань, запобігання проявам різних форм академічного плагіату (списування, фальсифікація фактів), двостороння комунікація з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом, розкладом занять та розкладом заліково-екзаменаційного процесу.

V. Підсумковий контроль

– залік (комп'ютерне тестування)

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ : Либідь, 1999. С. 6 –20; 217 – 234.
2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд) // Слово і Час. 1991. № 3. С. 28 – 36.
3. Данилюк-Терещук Т. Народні пісні до танцю в записах Лесі Українки Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies.html>
4. Данилюк-Терещук Т. Поетичні присвяти Олени Пчілки. Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя. Вип. 28. Луцьк, 2019. С. 76 – 88. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/86>
5. Данилюк-Терещук Т. Спогади Олени Пчілки як історико-культурне джерело. Волинь філологічна: текст і контекст. Портрет кафедри української літератури. Вип. Луцьк, 2011. С. 109 – 122. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://www.esnuir.eunu.edu.ua/bitstream/123456789/7294/1/17.pd>
6. Денисюк І. Драгоманови – Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. Львів : [Львівський національний університет ім. І. Франка], 2005. Кн. 1. С. 165 – 167.
7. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Gnizdo/Photos.html>

8. Дибя А. «Українська Пляда – найкраща, найталановитіша дитина Старої (Київської) громади». *Леся Українка і сучасність*. Зб. наук. праць. Т.4. Кн. 1. Луцьк : РВВ «Вежа», 2007. С. 295 – 320.
9. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). Дві літератури нашої доби. Львів: Просвіта, 1991. С. 154 – 175.
10. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 40 с.
11. Жарких М. Енциклопедія життя та творчості Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/>
12. Жулинський М. Традиція національного і європейського розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століття та ідейно-естетичні пошуки української літератури 20-х років. Заявити про себе культурою. Київ: Генеза, 2001. С. 201 – 217.
13. Забужко О. О. Notre Dame D' Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. Київ : Факт, 2007. С. 291 – 342.
14. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8 – 96; 188 – 211.
15. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с.
Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/
16. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>
17. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури : [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2 – 7.
18. Крук О. Вплив М. Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси. *Дивослово*. 1996. № 2. С. 3 – 8.
19. Кузьминець Ю. Історичні погляди Лесі Українки. Пам'ять століть. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 137 – 148.
20. Романов С. «Стародавня історія східних народів» і поезія Лесі Українки на єгипетські теми. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/EgyptPoetry.html>
21. Романов С. «Голос однієї російської ув'язненої» (драматична поема Лесі Українки «Бояриня»). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
22. Савчук В. Погляди Лесі Українки на проблему “недержавного чоловіка” (на матеріалі листів письменниці до М.Кривинюка та Ф. Волховського. *Леся Українка і сучасність*. Т. IV, Кн. 1. Луцьк, 2007. С. 257 – 265.
23. Сверстюк Є. Міт Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа», 2008. 33 с.
24. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви : Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/uk/KosachFamily/FatesArchives.html>
25. Скрипка Т. Волинські образки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>

- 26.Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.tskrypka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>
- 27.Скрипка Т. Останні три місяці у житті Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.tskrypka.name/LUkraine/Last3Month.html>
- 28.Стащенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність*. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76 – 86.
- 29.Стащенко Н. З пам'яті літ : Леся Українка в оцінці і спогадах сучасників. *Науковий вісник ВДУ*. 1999. Ч. 15. С. 71– 74.
- 30.Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга III. Нью-Йорк - Київ : Темпора, 2015.
- 31.Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ –Нью-Йорк, 2016. 368 с.